

KESKUSTAN OPISKELIJALIITTO

Hyväksytty liittokokouksessa Tampereella 2.-3.12.2006

Kansainvälisiä asioita käsittelevä ohjelma

1. Euroopan Unioni

1.1. Johdanto

Euroopan unionilla on keskeinen merkitys Suomen tulevaisuudelle ja hyvinvoinnille. Suomen tulee tämän johdosta omalta osaltaan pyrkiä aktiivisesti luomaan avoimempaa, demokraattisempaa ja päätöksenteoltaan tehokkaampaa Euroopan unionia.

Laajentunut Euroopan unioni on jälleen uusien, vakavien haasteiden edessä. Kansalaismielipide monissa EU-maissa on jo pitkään säilynyt erittäin kriittisenä Euroopan unionia kohtaan. Unionin poliittiset johtajat ovat liian hitaasti heränneet laajentumisen aiheuttamiin muutoksiin ja monien kansalaisten syvään epäluuloon kaukaiselta tuntuvaa unionia kohtaan. EU:n suurten kokousten lopputulosten ennustaminen on vaikeaa ja lähes kaikki unionia koskeva kielenkäyttö on monimutkaista ja ristiriitaista. On kysyttävä yksinkertaisia kysymyksiä ja vaadittava niihin selkeitä vastauksia. Mihin tarvitsemme unionia? Mitä se voi ja mitä se ei voi tehdä? Kuka päättää mistäkin ja kantaa vastuun?

Euroopan unionin laajentuminen Bulgarian ja Romanian tullessa jäseniksi edistää unionin turvallisuutta, talouden kasvua ja vakautta. Ihmisten vapaampi liikkuvuus lisää niin taloudellista kuin kulttuuristakin vuorovaikutusta. Eurooppalainen yhteisöllisyys vaatii ihmisoikeuksien toteutumista.

Toisaalta laajeneminen on tehty syventymisen kustannuksella ja se pakottaa pohtimaan unionin luonnetta myös poliittisena yhteisönä ja erityisesti maatalous- ja aluepolitiikassa. Liian nopean laajentumisen vaarana on sisäinen eriarvoistuminen. Toinen haaste unionille on hakijamaiden kansalaisten suhde poliittiseen järjestelmään ja puolueisiin. Uusien maiden monipuoluedemokratiat ovat vielä nuoria ja hankalasti ennakoitavissa. Parhaimmillaan laajentuminen vie eteenpäin unionia, hakijamaita ja uusia rajanaapureita. Itälaajeneminen vahvistaa unionin mahdollisuuksia lisätä uskottavuuttaan kansainvälisenä toimijana. EU selviytyy kriisistään, jos usko yhteisiin tavoitteisiin säilyy.

Keskustan opiskelijaliiton mielestä Euroopan unionista ei tulevaisuudessakaan saa rakentaa suljettua blokkia, eikä unioni saa sulkea oviaan jäsenyysehdot täyttäviltä mailta. Kannatamme EU:n laajentumista hakijamaiden täyttäessä Kööpenhaminan kriteerit demokratiasta, ihmisoikeuksista, kilpailukykyisestä markkinataloudesta ja kun ne ovat kykeneviä osallistumaan EU:n eri politiikan lohkoihin ja Euroopan talous- ja rahaliitto EMU:uun. EU ei saa jakautua ”kahden kerroksen unioniksi”, jossa osa jäsenmaista etenee integraatiossa toisten jäädessä jalkoihin.

1.2. Instituutiot ja toimintatavat

Keskustan opiskelijaliiton mielestä Euroopan unioni tulee olla kaikessa toiminnassaan avoin ja demokraattinen tavalla, jonka myös unionin maiden kansalaiset kokevat läheiseksi.

Perustuslakisopimuksen halvaannuttua unionin instituutioiden välinen vallanjako säilyy monimutkaisena. Kaikkien unionin toimielimien vallankäytössä on ongelmia. Komission vahva aloiteoikeus aiheuttaa selkeän demokratiavajeen. Parlamentin aseman vahvistaminen vahvistaa muodollista demokratiaa, mutta ihmiset kokevat Euroopan parlamentin etäisenä, joka eurovaalien matalina äänestysprosentteina aiheuttaa

legitimiteettiongelman. Kansalaisten keskuudessa kansalliset hallitukset ja parlamentit koetaan läheisimmiksi, mutta usein kansallisten hallitusten vahva asema unionin päätöksenteossa tekee unionin kannalta välttämättömien uudistusten läpiviennin hankalaksi jäsenmaiden sisäpoliittisesta tilanteesta johtuen.

Toinen EU:n ongelmana on myös päätöksenteon byrokraattisuus ja keskittyminen epäolennaiseen sääntelyyn, joka olisi jätettävä jäsenmaiden ja alueiden omaan päätösvaltaan. Liiallinen sääntely pienissä asioissa aiheuttaa kansalaisissa suurinta närkästystä. EU:n tulee keskittyä ennen kaikkea suuriin, koko Euroopan kilpailukykyä, ympäristöä ja turvallisuutta koskeviin kysymyksiin, ja jättää arkipäiväiset, ihmisten jokapäiväistä elämää koskevat asiat jäsenmaiden vastuulle.

Keskustan Opiskelijaliiton mielestä EU tarvitsee selkeämmän päätöksentekojärjestelmän, jossa demokraattisten toimielimien, kansallisten hallitusten ja Euroopan parlamentin rooli on keskeinen. Oleellisen tärkeää on unionin toimintakyvyn parantaminen. Päätöksenteossa tulee siirtyä enenevässä määrin määräenemmistöpäätöksiin kaikkien jäsenmaiden yksimielisyyden edellyttämisen sijasta.

1.3. Talous ja kilpailukyky

Euroopan unioni on erityisesti jäsenmaidensa taloudellinen yhteisö. Yhtenäisen, kilpailukykyisen markkina-alueen luominen on yksi EU:n keskeisimmistä tehtävistä. Huolimatta yhteisen rahan käyttöönotosta, sisämarkkinoiden toimivuudessa on vielä paljon parannettavaa. EU-maiden välinen kauppa ei ole lisääntynyt odotetulla tavalla. EU on keskittynyt yhteismarkkinoiden toiminnan kannalta liiaksi markkinoiden yksityiskohtaiseen sääntelyyn ja uusiin standardeihin.

Toimivat markkinat kuitenkin tarvitsevat niitä säätelevät raaminsa. Kilpailupolitiikka on yksi EU:n tärkeimpiä politiikan aloja. Toimiva kilpailu on markkinatalouden tehokkaan toiminnan tärkein edellytys. Esimerkiksi suuret monikansalliset yritykset tai kartellit eivät saa päästä käyttämään väärin hallitsevaa markkina-asemaa. Ympäristöpolitiikassa päästökauppa on ainakin teoriassa hyvä esimerkki markkinoiden toimintaa vahvistavasta keinosta toteuttaa välttämättömät päästövähennykset, sekä kannustaa ekologisesti kestävämpään tuotantoon ja kulutukseen.

Euroopan kilpailukyvyn kannalta keskeisten EU:n suurten jäsenmaiden olisi saatava taloutensa kuntoon rakennemuutoksella, jonka myös maiden kansalaiset voivat hyväksyä. KOL näkee tulevaisuuden kilpailukyvyn kannalta keskeisiä panostukset tutkimukseen ja koulutukseen, riskirahoitukseen, sekä erityisesti uusiutuvien energiamuotojen hyödyntämiseen ja ympäristöteknologiaan. Korkeiden työvoimakustannusten maat eivät voi kilpailla työvoimaintensiivisellä massatuotannolla, vaan niiden on kehitettävä korkean lisäarvon tuotantoa ja kilpailtava laadulla, designilla, tehokkuudella ja innovatiivisuudella.

1.4. Ympäristö- ja maatalouspolitiikka

Keskustan opiskelijaliiton mielestä globaalien ympäristöuhkien torjunnassa ja hallinnassa Euroopan unionin on oltava tiennäyttävä koko maailmalle. Yhteistyökykyinen linja niin Yhdysvaltojen, kuin kasvavien kehitysmaidenkin kanssa on välttämätöntä, sillä Euroopan osuus mm. maailman hiilidioksidipäästöistä on pieni ja pienenee tulevaisuudessa. Ympäristöpolitiikan keinojen täytyy ulottua päästörajoituksista uuden teknologian hyväksikäyttöön. Ympäristöpolitiikka on myös taloudellinen kysymys. Ympäristöuhkien, kuten ilmastonmuutoksen taloudelliset kustannukset kasvavat räjähdysmäisesti tulevaisuudessa, ellei niitä vastaan toimita tehokkaasti. Toimien aiheuttamat kustannukset tulevat takaisin monikertaisina.

Öljyn ja kaasun merkitys energialähteenä niin Suomelle kuin koko Euroopan unionille on säilynyt huolestuttavan korkeana. Samalla unionin riippuvuus Venäjältä kaasun ja öljyn tuottajana on korostunut. Energian saatavuuden varmistamiseksi ja ympäristön tilan parantamiseksi Euroopan unionin tulisi kehittää yhteinen energiapolitiikka. Keskustan Opiskelijaliiton mielestä kaasu ja öljy niiden saastuttavuuden takia ovat eilispäivän energiamuotoja, joiden käytöstä kokonaan luopumista tulisi pitää pitkän aikavälin

tavoitteena. Uusiutuvien energiamuotojen osuuden kasvattaminen kokonaiskulutuksesta toteutuu parhaiten laaja-alaisella ja monipuolisella rintamalla.

Maatalouspolitiikka on historiallisista syistä Euroopan unionin suurin yksittäinen toimialue, joka on kokonaan unionin yhteisen päätöksenteon piirissä. Sellaisena se myös herättää paljon keskustelua. Keskustaopiskelijoiden mielestä yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteena on oltava ekologisesti ja eettisesti kestävä, lähellä kuluttajaa oleva maataloustuotanto unionin kaikissa osissa, joka tuottaa laadukkaita ja turvallisia elintarvikkeita ilman suurta kuljetuksesta, lannoituksesta tai torjunta-aineista aiheutunutta ympäristökuormitusta. Nämä tavoitteet pystytään parhaiten turvaamaan eurooppalaiselle kulttuurille luonteenomaisilla perheviljelmillä. Erityisesti Suomelle perheviljelmiin perustuvan maataloustuotannon säilyttäminen kannattavana elinkeinona osana elävää maaseutua, on elintarviketurvallisuuden ja kulttuurimme elinvoimaisuuden kannalta ratkaisevan tärkeää. Monimutkaisia ja äärimmäisen byrokraattisia maatalouden tukijärjestelmiä tulisi yksinkertaistaa. Alueelliset erityisolosuhteet on otettava paremmin huomioon. Viljelijöille on turvattava ennustettava toimeentulo ja heitä on kannustettava ympäristöä säästäviin investointeihin. Keskustan Opiskelijaliiton mielestä erityisesti nuoria viljelijöitä on tuettava sekä taloudellisesti että tiedollisesti.

1.5. Alue- ja koulutuspolitiikka

Euroopan unioni koostuu keskenään hyvin erilaisista jäsenvaltioista ja alueista. Aluepolitiikassa tulisi pyrkiä alueiden erityisolosuhteet ja taloudellisen kehityksen unionin eri osissa mahdollisimman hyvin huomioon ottavaan tukipolitiikkaan. Uusien, köyhempien jäsenmaiden mukaantulo unioniin asettaa aluepolitiikalle uusia haasteita. Samanaikaisesti on huolehdittava uusien jäsenmaiden nopeasta pääsystä mukaan unionin kehitykseen sekä vanhojen jäsenmaiden harvaanasuttujen ja köyhempien alueiden elinvoimaisuudesta. Aluepolitiikan tavoitteena tulee olla koheesio. Kaikille on unionissa hyötyä siitä, että köyhien ja rikkaiden alueiden välinen kuilu kapenee.

Koulutuspolitiikassa päähuomio tulee kiinnittää tutkintojärjestelmien vertailtavuuteen ja opiskelijoiden liikkuvuuden parantamiseen. Täydelliseen yhdenmukaisuuteen ei kuitenkaan voida pyrkiä. Eri maiden erilainen kulttuurillinen tausta ja muut olosuhteet vaikuttavat myös niiden koulutusjärjestelmiin. Keskustaopiskelijoiden mielestä on huippukoulutuksella ja tutkimuksella on keskeinen merkitys unionin kilpailukyvyyn ja tulevaisuuden kannalta. Koulutuksen ja tutkimuksen resursseja on lisättävä kaikilla tasoilla, myös perus- ja ammatillisessa koulutuksessa. Erikoistuminen ja tehokas verkottuminen unionin sisällä mahdollistavat globaalissa mittakaavassa korkealuokkaisen koulutuksen. Euroopan suurimpia koulutus- ja tutkimuspoliittisia ongelmia on mittava ns. aivovuoto pääasiassa Yhdysvaltoihin. Tähän haasteeseen on pystyttävä vastaamaan erikoistumalla ja yhteistyöllä.

2. Lähialueyhteistyö

Pohjoismaat ovat Suomen luonnollisin yhteistyökumppani yhteisen historian, yhteiskuntamallin ja kieliyhteisön ansiosta. Pohjoismaat ovat myös olleet jo ennen Euroopan unionia integraatiokehityksen uranuurtajia. EU:n jäsenenä olevien Pohjoismaiden pitää tehdä yhteistyötä luontevissa yhteyksissä. Myös Pohjoismainen Neuvosto tulee pitää toiminnassa painostamassa pohjoismaisen yhteistyön tiivistämistä.

Itämeren alueella yhteistyötä vesistön tilan kohentamisessa ja meriliikenteen onnettomuusuhkien hallinnassa on kehitettävä ja laajennettava. Itämeren maiden kanssa tehtävää poliittista ja taloudellista yhteistyötä on syvennettävä.

Keskustaopiskelijat näkevät Venäjän yhteistyökumppanina kaupan ja lähialueyhteistyön muodossa. Suomen tulee entisestään kehittää kahdenvälisiä suhteitaan Venäjään ja hyödyntää Venäjä-osaamistaan myös EU:n Venäjä –suhteiden hoidossa.

3. Turvallisuuspolitiikka

Suomen turvallisuuden varmistavat tällä hetkellä sotilaallinen liittoutumattomuus ja vahva kansallinen puolustus sekä EU-jäsenyys ja aktiivinen NATO -rauhankumppanuus. Yhteinen eurooppalainen turvallisuusjärjestelmä lisää valtioiden välistä yhteistyötä ja kaventaa liittoutumattomuuden ja liittoutumisen välistä eroa. Sitoutumista sotilaalliseen yhteistyöhön ovat lisänneet muun muassa kansainvälinen puolustusmateriaaliyhteistyö ja kriisinhallinta. Lisäksi KOL ei voi sivuuttaa NATO:n keskeistä asemaa turvallisuuspolitiikassa ja rohkaisee käymään siitä avointa keskustelua.

Keskustan Opiskelijaliiton mielestä Suomen on tärkeää osallistua aktiivisesti EU:n turvallisuus- ja puolustuspoliittisen yhteistyön ja unionin kriisinhallintayhteistyöhön. EU:n nopeantoiminnan joukot ovat askel oikeaan suuntaan kehitettäessä Euroopan unionista aktiivista, tarvittaessa myös voimankäyttöön kykenevää maailmanpolitiikan toimijaa.

Turvallisuus ei nyky maailmassa kuitenkaan tarkoita pelkästään armeijan avulla tehtävää maan rajojen puolustamista. Ihmisten turvaamisessa täytyy varautua torjumaan myös epidemioita, kansainvälistä rikollisuutta, ympäristökatastrofeja sekä terrorismia. Parhaiten tähän kyetään kansainvälisellä yhteistyöllä toisten maiden poliisi- ja terveysturvaviranomaisten kanssa. Suomen tulee pyrkiä vahvistamaan kansainvälisen tiedonvaihdon ja avunannon johdonmukaisuutta ja mutkattomuutta näillä aloilla. Tämä ei kuitenkaan saa johtaa kenenkään ihmisoikeuksien loukkaamiseen.

4. Ympäristö

Keskustalla on perinteisesti ollut realistisen varjeleva suhde luontoon. Ympäristöuhat koskevat jo koko maailmaa ja suurin niistä on ilmastomuutos. Fossiilisten polttoaineiden käyttö saa aikaan ylimääräistä hiilidioksidia ilmakehään, joka aiheuttaa ilmaston lämpenemistä. Muita uhkia ovat väestökasvusta, saastumisesta ja ilmaston lämpenemisestä aiheutuva vesivarantojen supistuminen tietyillä alueilla sekä energian saatavuuteen liittyvät ongelmat.

Ilmaston keskilämpötilan nousun johdosta valtamerien pinta nousee samalla kun rankkasateet ja myrskyt lisääntyvät, mikä tuo muutoksia kymmenien miljoonien ihmisten elämään. Useimmat ihmiset altistuvat vakaville taudeille ja kulkutaudit lisääntyvät. Suomea ilmastomuutos koskettaa siten, että kasvillisuusvyöhykkeet siirtyvät pohjoisemmaksi, jolloin arktisista lajeista tulee uhanalaisia. Suomen sademäärien lisääntyminen ja lämpötilan nousu vaikuttavat vesistöjen virtaamiin ja patojen turvallisuuteen. Etelä-Suomeen ei enää tule talvea, sateet ja sulaminen voivat synnyttää talvitulvia ja suurten järvien pinnat nousevat.

Keskustan Opiskelijaliiton mielestä ympäristöongelmien ratkaisemiseksi on tehtävä koko maailmaa koskettavia uusia, *sitovia*, tasapuolisia ja *kattavia* sopimuksia. Sen paremmin valtioille tai kansainvälisille yrityksillekään ei saa jäädä mahdollisuutta kilpailuetuun ympäristön kustannuksella. KOL:n mielestä ympäristönäkökulmat tulee ottaa huomioon kaikilla politiikan sektoreilla elinkelpoisen ympäristön *takaamiseksi* myös tuleville sukupolville.

5. Kehitysyhteistyö

Keskusta-aatteen yksi sosiaalipoliittisista arvoista on Santeri Alkiolta periytyvä köyhän asia ja yhteisvastuullisuus. Siksi kehitysyhteistyö on luonnollista Keskustan Opiskelijaliitolle.

Yli miljardi ihmistä kärsii absoluuttisesta köyhyydestä. Suomella on oltava varaa nostaa kehitysyhteistyömäärärahat n. 0,4 %:sta YK:n suositustasolle 0,7 %:iin bruttokansantulosta Ensimmäisenä tavoitteena tulee olla äärimmäisen köyhyyden ja nälän poistaminen. Eräs toinen Santeri Alkion tavoitteista oli sivistys. Peruskoulutusmahdollisuudet tulisi taata kaikille.

Taloudellinen kehitys ei riitä muuttamaan köyhiä maita, vaan sen rinnalla on tavoiteltava inhimillisempiä yhteiskuntia. Poliittisten ja kansalaisoikeuksien lisäksi ihmisoikeuksilla tarkoitetaan myös taloudellisten ja sosiaalisten oikeuksien turvaamista. Jokaisella tulee olla poliittiset, taloudelliset, sosiaaliset ja

kansalaisyhteisöt. Oikeus ruokaan, terveyteen, työhön ja koulutukseen tulee turvata.

Myös sukupuolten välistä tasa-arvoa tulee edistää. Maailman köyhistä ihmisistä 70 % on naisia. Naisilla on suuri rooli kehityksen eteenpäinviemisessä. Usein naiset huolehtivat ruuan hankinnasta ja lapsista, mutta eivät pääse päättämään yhteisönsä asioista. Tasa-arvo edistää siis myös sosiaalista ja taloudellista kehitystä. Myös naisten ihmisoikeuksiin tulee kiinnittää huomiota; väkivaltaa tai syrjintää ei saa tapahtua esimerkiksi uskonnollisilla perusteilla. Samalla äiti- ja lapsikuolleisuutta tulee vähentää. Tähän päästään panostamalla enemmän terveydenhoitopalveluihin, sekä lisäämällä naisten koulutustasoa.

Keskustan Opiskelijaliiton mielestä kehitysmaiden velkaongelma on ratkaistava kansainvälisesti. Euroopan Unionin tulisi avata markkinoitaan köyhistä maista peräisin oleville tuotteille ja kannustaa kehitysmaita käymään enemmän kauppaa keskenään. Jotkut maat ovat joutuneet maailmankaupassa marginaaliseen asemaan, joten kehitysmaiden kehittäminen on keskeistä myös rahoitusapuun ja tekniseen apuun. Lisäksi on luotava työllistämishankkeita, jotta kehitysmaiden koulutetut nuoret jäävät rakentamaan kotimaansa hyvinvointia.